Opinió | 9 | Actualitzat el 25/10/2015 a les 22:59

El finançament dels partits

Â

Aquesta setmana, els escorcolls a la seu de CDC i la Fundació CatDem han revifat el debat sobre el famós 3%, la corrupció en l'adjudicació d'obra pública i, en últim terme,el finançament tèrbol dels partits polítics i els artificis que ordeixen per greixar les estructures, engranar les maquinàries electorals i pagar els vicis i excessos d'algun càrrec.

Tots els grans partits que han tocat cuixa tenen o han tingut episodis obscurs. A Catalunya, la investigació en què s'està recreant la premsa espanyola és el "cas Petrum", tant o més escandalós que el "gürtel" ?aquests dies també ha transcendit que Correa, la mà dreta de Bárcenas, també recaptava el 3% per al PP? o el de les ERO d'Andalusia, que empastifa del tot el PSOE.

Abans de l'episodi a la seu de Convergència, concretament el cap de setmana passat, llegia a Nació Digital que l'ínclit Ramon Espadaler, la mà dreta de Duran i Lleida a les restes del naufragi d'Unió, admetia que el partit deu 14 milions d'euros que, deia textualment el secretari general,"costaran molt de tornar". Amb l'escissió de la militància i la fuga constant de càrrecs electes, i tant que costaran de tornar! Els números es fan ràpid. Si al referèndum del juny es van consultar 4.100 militants i la meitat ja han guillat, sent molt generosos, amb les quotes de les 2.050 persones la cosa es liquidaria pagant 6.800 eurets per cap. Una misèria.

El partit de Duran evidencia l'obtús sistema de finançament dels partits polítics i, al rerefons, els mètodes reprovables i matussers que empren per pagar les misses (en el cas d'Unió el terme no podria ser més encertat), les seus, la propaganda, els assessors, els pins, les corbates i el marxandatge divers. Ara que, amb sinceritat, Unió no em fan patir gens.Tot i la fugida de poltrones (potser per no haver de pagar els 7.000 eurets) segur que troben algun "pagano" que saldi el deute contret si l'enèsima llista del "cerillo" a Madrid naufraga a les aigües del Manzanares.

Ben a prop en deutes crediticis hi ha Iniciativa per Catalunya. La formació va reconèixer un deute de12,9 milions d'euros amb diverses entitats bancàries. En el seu moment, l'admissió pública d'aquest forat va inaugurar el seu "portal de la transparència" a la xarxa, una manera que tenen els partits per airejar els comptes. A dia d'avui, l'enllaç a internet està trencat ?potser tant com el partit després del 27-S i les conseqüències de la nefasta submissió a Podemos.

Ara que, el cas més misteriós i que no acaba d'aflorar és el de Ciutadans. La tresoreria del partit no és massa clara i les xifres que publiquen al seu web no acaben de quadrar. Pel que sembla, el seguici d'Albert Rivera s'ha especialitzat en burlar el Tribunal de Comptes, l'organisme que ha d'auditar i validar els números de les formacions polítiques.

Segons revela Carlos Delgado Pulido, president d'Unión por Leganés i de la Confederació Nacional

d'Agrupacions Polítiques Independents al llibre ""Albert Rivera es un lagarto de V", Ciutadans orbita en una estructura que abraça tres fundacions que queden entortolligades i emmascaren un finançament fosc. Delgado, víctima de l'afany expansionista de la marca C's a tot l'estat després de sumar les sigles de la formació Tercera Vía a les llistes que controla Rivera, parla d'injeccions de diners d'empreses de l'IBEX, de l'Opus Dei o d'altres ressorts relacionats amb l'extrema dreta.

Precisament el Tribunal de Comptes feia públic un informe que indicava queles 28 formacions polítiques de l'estat amb representació institucional tenien contrets crèdits amb els bancs per un total de 205,7 milions d'euros l'any 2013. Encapçalen el rànquing el PP (amb 40,5 milions) i el PSOE (amb 64,5 milions). Abans de la seva escissió, els partits CDC i Unió i la federació CiU acaparaven la major part de l'endeutament dels partits catalans amb els bancs: en concret, 30,7 milions d'euros. Els seguien el PSC, amb 13,5 milions, i la citada ICV.

Les conseqüències dels judicis per casos de finançament il·legal han estat el descens en picat de les donacions a les fundacions dels partits que s'han substituït per part dels salaris dels càrrecs electes. Però aquesta solució, vàlida per a formacions com la CUP o ERC, no cobreix els costos de les macroestructures dels grans partits.

Al capdavall, doncs, la conclusió és que cal trobar una solució que capgiri les dinàmiques en la gestió dels recursos econòmics dels partits i, ja de passada, de la manera de fer política. L'evolució més lògica seria la de fer públics del tot els comptes i, perquè no hi hagi malentesos, també fer públiques totes les donacions que reben i explicitar d'on provenen.

Arribaríem, així, a un model proper al dels Estats Units, en el qual tant polítics com militants de base treballen a peu de carrer per obtenir rèdits de dos tipus. Primerament,el suport polític, el probable vot dels ciutadans a les eleccions i les opinions de primera mà que poden palesar en les línies dels programes. I, segonament, recollir donacions tant de particulars com d'empreses, institucions i lobbys per finançar que apareixen en llistats públics que tothom pot consultar.

Naturalment, aquella democràcia i el sistema polític nord-americà no són els de la vella Europa, però,com a mínim, la manera de recaptar recursos és més diàfana i les coses queden clares. El model social i econòmic tampoc s'assembla gens ni mica al nostre, però obliga el polític a treballar per presentar idees i solucions atractives que convencin si vol guanyar les eleccions.